

ЧАСТИНА ПЕРША

1

Еней¹ був парубок моторний
І хлопець хоть куди козак,
Удавсь на всеє зле проворний,
Завзятіший од всіх бурлак.
Но греки, як спаливши Трою²,
Зробили з неї скирту гною,
Він, взявши торбу, тягу дав;
Забравши деяких троянців,
Осмалених, як гиря, ланців³,
П'ятами з Трої наживав.

2

Він, швидко поробивши човни,
На синє море поспускав,
Троянців насаджавши повні,
І куди очі почухрав.
Но зла Юнона⁴, суча дочка,
Розкудкудакалась, як квочка, —
Енея не любила — страх;
Давно уже вона хотіла,
Його щоб душка полетіла
К чортам і щоб і дух не пах.

3

Еней був тяжко не по серцю
Юноні — все її гнівив;
Здававсь гірчіший їй від перцю,
Ні в чім Юнони не просив;

Но гірш за те їй не любився,
Що, бачиш, в Трої народився
І мамою Венеру⁵ звав;
І що його покійний дядько,
Парис⁶, Пріамове дитятко,
Путивочку⁷ Венері дав.

4

Побачила Юнона з неба,
Що пан Еней на поромах;
А те шепнула сука Геба⁸...
Юнону взяв великий жах!
Впрягла в гринджолята⁹ павичку¹⁰,
Сховала під кибалку мичку¹¹,
Щоб не світилася коса;
Взяла спідницю і шнурівку¹²,
І хліба з сіллю на тарілку,
К Еолу¹³ мчалась, як оса.

5

«Здоров, Еоле, пане-свату!
Ой, як ся маєш, як живеш? —
Сказала, як ввійшла у хату,
Юнона. — Чи гостей ти ждеш?..»
Поставила тарілку з хлібом¹⁴
Перед старим Еолом-дідом,
Сама же сіла на ослін.
«Будь ласкав, сватоньку-старику!
Ізбий Енея з пантелику,
Тепер пливе на морі він.

6

Ти знаєш, він який суціга¹⁵,
Паливода і горлоріз;
По світу як іще побіга,
Чийхсь багацько вилле сліз.



Пошли на його лихо злеє,
Щоб люди всі, що при Енеї,
Послизли і щоб він і сам...
За сее ж дівку чорнобриву,
Смачную, гарну, уродливу
Тобі я, далебі, що дам».

7

«Гай, гай! ой, дей же його кату!¹⁶ —
Еол насупившись сказав. —
Я все б зробив за сюю плату,
Та вітри всі порозпускав:
Борей¹⁷ недуж лежить з похмілля,
А Нот поїхав на весілля,
Зефір же, давній негодяй,
З дівчатами заженихався,
А Евр в поденщики нанявся, —
Як хочеш, так і помишляй!

8

Та вже для тебе обіщаюсь
Енееві я ляпас дать;
Я хутко, миттю постарюсь
В трістя¹⁸ його к чортам загнать.
Прощай же! швидше убирайся,
Обіцянки не забувайся,
Бо послі, чуеш, нічирк!
Як збрешеш, то хоча надсядься,
На ласку послі не понадься,
Тоді від мене возьмеш чвирк¹⁹».

9

Еол, оставшись на господі,
Зібрав всіх вітрів до двора,
Велів поганій бути погоді...
Якраз на морі і гора!

Все море зараз спузирило,
Водою мов в ключі забило,
Еней тут крикнув, як на пуп;
Заплакався і заривався,
Пошарпався, увесь подрався,
На тім'ї начесав аж струп.

10

Прокляті вири роздулися,
А море з лиха аж реве;
Слізьми троянці облилися,
Енея за живіт бере;
Всі човники їх розчухрало,
Багацько війська тут пропало;
Тоді набрались всі сто лих!
Еней кричить, що «я Нептуну
Півкопи грошей²⁰ в руку суну,
Аби на морі штурм утих».

11

Нептун із давна був дряпичка²¹,
Почув Енеїв голосок;
Шатнувся зараз із запічка,
Півкопи для його кусок!..
І миттю осідлавши рака,
Схвативсь на його, мов бурлака,
І вирнув з моря, як карась.
Загомонів на вітрів грізно:
«Чого ви гудете так різно?
До моря, знаєте, вам зась!»

12

От тут-то вітри схаменулись
І ну всі драла до нори;
До ляса²², мов ляхи, шатнулись,
Або од їжака тхори.



Нептун же зараз взяв мітелку
І вимів море, як світелку²³,
То сонце глянуло на світ.
Еней тогді як народився,
Разів із п'ять перехрестився;
Звелів готовити обід.

13

Поклали шальовки²⁴ соснові,
Кругом наставили мисок;
І страву всякую без мови
В голодний пхали все куток.
Тут з салом галушки лигали,
Лемішку і куліш глитали
І брагу кухликом тягли;
Та і горілочку хлистали, —
Насилу із-за столу встали
І спати послі всі лягли.

14

Венера, не послідня шльоха,
Проворна, враг її не взяв,
Побачила, що так полоха
Еол синка, що аж захляв;
Умилася, причепурилась
І, як в неділю, нарядилась,
Хоть би до дудки²⁵ на танець!
Взяла очіпок²⁶ грезетовий
І кунтуш²⁷ з усами люстровий,
Пішла к Зевесу на ралець²⁸.

15

Зевес²⁹ тогді кружав сивуху³⁰
І оселедцем заїдав;
Він, сьому випивши восьмуху³¹,
Послідки з кварти³² виливав.